

Ciobănașul și nevoița din închisoare

Pe când era la Mănăstirea Brâncoveanu de la Sâmbăta de Sus (Brașov), Părintele Arsenie Boca le spunea o istorioară ucenicilor săi:

„Era odată un ciobănaș, care cânta minunat, dumnezeiește de frumos! Însă nimeni nu-l lua în seamă. Și cânta azi, cânta și mâine, cânta și poi-mâine, cânta mereu din fluierul său fermecat.

Dar, la un moment dat, ciobănașul a dispărut, a plecat. După plecarea sa, toți s-au alarmat: *unde o fi oare ciobănașul acela, care cânta atât de frumos?* Tare ar mai fi vrut oamenii să-l mai vadă și să-l mai audă, dar ciobănașul plecase și nu mai fu de găsit...”

Un astfel de glas dumnezeiesc, tainic și minunat a fost și Părintele nostru Arsenie Boca, *Sfântul Ardealului* și al întregului spațiu ortodox.

Cu siguranță că cei care au avut fericitul prilej de a-l întâlni față către față pe marele om al lui Dumnezeu pot mărturisi aceasta. Unii dintre ei i-au ascultat cu credincioșie glasul și nu l-au lăsat să plece din sufletul lor. Alții însă, asemenea celor din pilda ciobănașului, și-au dat seama de personalitatea Părintelui abia când acesta se mutase dintre noi la cele veșnice, nepieritoare. Dar mai există o categorie de oameni pentru care cântarea ciobănașului nu doar că era o *ciudățenie* de decor, dar au încercat cu tot dinadinsul să închidă gura acestui vestitor al vieții veșnice, târându-l prin anchete, închisori, cazne cumplite, doar-doar îl vor alunga pentru totdeauna, din această lume, pe *ciobănaș*.

Despre astfel de momente vrea să vă vorbească și cartea aceasta. Ea încearcă să adune în paginile ei unele documente din acea perioadă, făcute publice în ultimii ani, precum și unele mărturii ale celor care l-au cunoscut pe Părintele Arsenie sau cărora li s-a povestit, de către Părintele sau de alte surse credibile, unele întâmplări din timpul prigoanei la care a fost supus Sfântul Ardealului.

Desigur, având în vedere discreția și smerenia absolut exemplare ale Părintelui Arsenie, nu s-au

păstrat decât foarte puține mărturii directe din acea perioadă. Am considerat însă că măcar cele care au fost exprimate într-un context sau altul de către ucenici ai Părintelui (la momente comemorative, prilejuri de aducere-aminte, discuții mai largi sau restrânse etc.) merită să rămână spre întărire duhovnicească.

Nevoința închisorilor

Despre Părintele Arsenie Boca s-a scris în ultima vreme destul de mult, ceea ce e un lucru foarte îmbucurător pentru cei care vor să-și afle liniștea și ajutorul la Sfinții lui Dumnezeu. Mii, zeci de mii de pagini de carte mărturisesc an de an ceea ce acest Sfânt al neamului românesc face între oameni, despre minunile și ajutorul pe care Părintele Arsenie le dăruiește celor care îl caută cu smerenie și cu nădejde. Totodată, mult mai mult mărturisesc cei care în aceste vremuri ajung la Prislop și se apropie de sfântul său mormânt, pentru izbăvire de necazuri sau tămăduire de boli. Și tot mai mulți sunt aceia care pot să confirme faptul că Părintele Arsenie le-a fost de mare ajutor în încercările lor.

Dar toate aceste minuni au fost posibile pentru că vasul acesta ales al lui Dumnezeu a fost călit nu

doar prin încercările vieții de mănăstire, ci mai ales prin cuptorul suferințelor și al prigoanelor la care a fost supus până la moarte.

Puține sunt mărturiile despre perioada de detenție a Părintelui Arsenie. Și aceasta pentru că Sfântul Ardealului, în smerenia sa exemplară, nu a lăsat niciodată celor de după el istorisirea unor astfel de cumplite încercări, pe care le-a convertit mereu în bucurie, în prilej de misiune și de apropiere a celor de lângă el de Biserică, de Dumnezeu.

De aceea, în paginile acestei cărți, vom încerca să parcurgem, împreună cu Părintele, drumul nevoințelor din închisoare, așa cum reiese el din documentele vremii.

Sâmbăta de Sus (Brașov)

Urmărirea de către Securitate a Părintelui Arsenie începe încă din primii ani de păstorire la Mănăstirea Brâncoveanu de la Sâmbăta de Sus. Proaspăt numit mitropolit al Ardealului, în 1920, Nicolae Bălan (1882-1955) începe, în 1928, să pună bazele unui centru monahal ce se dorea a fi unul dintre cele mai efervescente nuclee ale vieții teologice și culturale ardelenе și nu numai. Aici urmau să ajungă unii dintre cei mai bine pregătiți sau promițători monahi, care să fie mai apoi promotori ai noii încercări de renaștere spirituală pe care voia s-o realizeze proaspătul mitropolit.

Astfel, în 1940, Părintele Arsenie este adus personal de către Mitropolitul Nicolae Bălan al Ardealului și tuns în monahism la Sâmbăta de Sus.

Activitatea pastorală a Părintelui capătă dimensiuni impresionante, mii de credincioși adunându-se

la Sâmbăta, mai ales cu prilejul praznicelor mari, creându-se o adevărată emulație spirituală în jurul Părintelui. De altfel, încă de pe când era la Sâmbăta, documentele vremii, inclusiv cele întocmite de Securitate, amintesc că poporul îl cinstea ca pe un *Sfânt al Ardealului*.

Toate aceste manifestări beneficiau desigur de susținerea Mitropoliei Ardealului, care își îndemna credincioșii să frecventeze și Mănăstirea Brâncoveanu și care făcea posibilă organizarea de adevărate soboruri arhieresti. Așa după cum observa, extrem de pertinent, Adrian Nicolae Petcu (revista *Rost*, nr. 20 din octombrie 2004), „credincioșii aveau astfel prilejul să guste din majestatea slujbelor oficiate de soboruri de preoți în frunte cu mitropolitul, cum a fost cea din vineria dinaintea Floriilor (10 aprilie) a anului 1942. În ziarul *Telegraful român*, foaia diecezană sibiană de largă circulație, era anunțată oficierea tainei Sf. Maslu, program de spovedanie cu preoți rânduți pentru aceasta, dacă credincioșii nu o făcuseră la parohiile de care aparțineau, și împărtășirea la sfârșitul Sf. Liturghii ținute duminică de Mitropolitul

Nicolae în fruntea unui sobor de preoți. Pelerinii din ținuturile îndepărtate beneficiau de adăpost și toate cele necesare în parohiile din împrejurimi, iar preoțimea din protopopiatele din Făgăraș, Avrig și Olt lua parte la pelerinaj în fruntea credincioșilor, procedând potrivit dispozițiilor arhieresti. La acest pelerinaj erau chemați membrii Oastei Domnului, care trebuiau să asigure și colportajul”.

La praznicul Rusaliilor din 1942, avea să participe însuși mareșalul Ion Antonescu cu soția, slujba fiind săvârșită de un sobor de preoți în frunte cu Mitropolitul Nicolae. De asemenea, la multe astfel de manifestări, la Sâmbăta ajungeau numeroși oameni politici, lideri de opinie, personalități de seamă ale culturii românești. Astfel, nu mai surprinde pe nimeni că de aici avea să se nască izvorul traducerii și publicării *Filocaliei* românești, prin contribuția majoră a Părintelui Arsenie la efortul de traducere al Părintelui Dumitru Stăniloae.

De altfel, în traducerea și îngrijirea primelor patru volume, care au apărut între 1946 și 1948, așa

după cum puncta Părintele Dumitru Stăniloae în prefața celui de-al doilea volum, „ajutorul hotărâtor l-a dat însă iarăși bunul meu fost student, Părintele ieromonah Arsenie de la Mănăstirea Brâncoveanu. Datorită abonamentelor masive ce le-a procurat P.C. Sa, am putut face față unor greutăți ce se ridicau ca munții în calea tipăririi acestui volum. P.C. Sa poate fi numit pe drept cuvânt ctitor de frunte al Filocaliei românești. După imboldul ce mi l-a dat neconținut la traducerea acestei opere, acum susține cu putere neslăbită lucrarea de tipărire. Dacă Dumnezeu va ajuta să apară întreaga operă în românește, acest act va rămâne legat într-o mare măsură de numele P.C. Sale și de mișcarea religioasă care a trezit-o în jurul mănăstirii de la Sâmbăta de Sus, pe cele mai autentice baze și cu mijloacele celei mai curate duhovniciei, ale învățaturii stăruitoare și ale dragostei de suflete”.

Însă tot de acum, din vremea păstoririi Părintelui Arsenie Boca la Mănăstirea Sâmbăta de Sus, datează și punerea sub urmărire, de către Siguranța Statului de atunci, a Sfântului Ardealului.